

Maansiirto Putto Oy:n maa-aineslupahakemus kiinteistölle 146-433-0025-0014 Lehmijoki

Kuntaympäristölautakunta 25.8.2026 § 48
229/11.02/2026

LUVANHAKIJA

Maansiirto Putto Oy, Niskantie 12, 81200 Eno

MAANOMISTAJA

Tornator Oyj

HAKEMUS JA PERUSTELUT

Hakija hakee Ilomantsin kunnan kuntaympäristölautakunnalta maa-ainesten ottolupaa kiinteistölle 146-433-0025-0014 Lehmijoki. Lupaa haetaan 15 000 k-m³ kokonaisottomäärälle 10 vuodeksi. Suunnitelma-alueen pinta-ala on 2,7 ha ja varsinaisen ottamisalueen pinta-ala 0,3 ha. Otettava maa-aines on ensisijaisesti moreenia, lisäksi hiekkaa ja soraa. Lisäksi alueella varastoidaan hakijan toiselta maa-ainesalueelta kuljetettavaa louhetta. Maa-aineslain (555/1981) 4 § mukaisesti maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa. Luvanhakijalla on aluetta koskeva voimassa oleva vuokrasopimus sekä maanomistajan suostumus maa-aineslupan hakemiseen.

Suunnitellun ottamisalueen maa-aineksia hyödynnetään läheisellä padonkunnostustyömaalla. Alueella varastoitavaa louhetta käytetään padonkunnostustyömaan häiriötilanteisiin varautumiseen. Alueella on jo aikaisemmin ollut maa-ainesten ottamistoimintaa, edellinen lupa on päättynyt vuonna 2025 ja se on ollut maanomistajan nimissä.

Hakija hakee lupaa aloittaa maa-aineksen ottamistoiminta ennen kuin lupaa koskeva päätös on lainvoimainen ja esittää vakuudeksi varsinaiseen ottamistoimintaan tarkoitettua vakuutta. Perusteluna todetaan, että alueella on ollut jo aikaisemmin vastaavaa maa-ainesten ottamistoimintaa.

AIKAISEMMAT LUVAT

Alueella on toiminut aikaisemmin maanomistaja, jonka nimissä ollut lupa on päättynyt vuonna 2025.

ALUEEN SIJAINTI JA KUVAUS

Hakemuksen mukainen alue sijaitsee Ilomantsin keskustasta luoteeseen noin 27 kilometrin etäisyydellä. Alueelle liikennöinti tapahtuu Patotieltä kääntyvää kulkuyhteyttä pitkin.

Nykytilassaan alue on entistä maa-ainesten ottamisaluetta.

Alueella ei ole luonnonsuojelullisesti arvokkaita kohteita eikä muinaismuistomerkkejä. Alue ei sijoitu luonnonsuojelu- tai Natura 2000 -alueelle eikä sellaisen välittömään läheisyyteen. Kohde ei sijaitse pohjavesialueella.

Pohjaveden ylimmäksi pinnantasoksi on arvioitu läheisen Tekojärven vedenpinnan korkeuden perusteella noin +143,9 m.

Alueella ei ole voimassa olevia kaavoja.

SUUNNITELTU OTTAMISTOIMINTA

Hiekkaa, soraa ja kiveä otetaan alimmillaan tasoon +147,0, jolloin pohjaveden suojelemiseksi tarpeellisen suojakerroksen paksuus on vähintään kolme metriä.

Ottamistoiminta on suunniteltu keskitettäväksi alueella olemassa olevan ottorintauksen suuntaan. Ottamisalueen pohjaveden pintaa ei ole havaittu, vaan tasona pidetään Tekojärven pintaa. Pinnantasoa tarkkaillaan kahdesti vuodessa.

Ottamistoiminnassa käytetään kaivinkonetta, pyöräkuormaajaa ja seulaa. Ottamistoiminnassa käytettävä kalusto pidetään kunnossa ja niiden toimintaa tarkkaillaan päivittäin käytön aikana. Mahdolliset viat ja puutteet korjataan niiden ilmaantuessa. Kuormausta, kuljetuksia ja muuta ottamistoimintaa tehdään pääasiallisesti arkisin klo 6–22 välisenä aikana. Alueen välittömässä läheisyydessä ei ole asutusta, lähin asuinkohde sijaitsee yli 1,5 km päässä koillisen suuntaan. Alueen syrjäisen sijainnin vuoksi voidaan poikkeustapauksissa edellä mainituista toiminta-ajoista poiketa tarpeen niin vaatiessa. Poikkeamista perustellaan tuotteiden äkillisellä kysynnän kasvulla läheisellä padonkunnostustyömaalla ja varautumisella työmaalla tapahtuviin häiriötilanteisiin.

Alueelta on poistettu pintamaat pääosin jo aikaisempien lupajaksojen yhteydessä. Vähäiset mahdollisesti jäljellä olevat kuoritut pintamaat ja kannot varastoidaan alueen laidoilla, josta ne hyödynnetään myöhemmin maisemoinnissa. Ottoalueen kulmat merkataan maastoon puupaaluin.

Alueella voidaan suorittaa murskausta siirrettävällä murskauskalustolla. Murskaustoiminta jää kuitenkin niin vähäiseksi, että ympäristöluvan hakeminen maa-ainesluvan yhteydessä katsotaan tarpeettomaksi.

Mahdollisen poikkeustilanteen ja onnettomuusriskin ympäristölle sekä alueen työntekijöille voivat aiheuttaa erilaisten poltto- ja voiteluaineiden työnaikainen varastointi, työkoneiden vuotamisriski sekä koneiden mahdolliset tulipalot ja alueen liikenne. Toiminnasta aiheutuvia riskejä estetään asianmukaisella suunnittelulla ja tekniikalla. Polttoainesäiliöt ja tankkauspistoolit on varustettu lukituksella sekä ylitäytönestimillä. Polttoaineita varastoidaan alueella vain työvuoron aikana tarvittava määrä asianmukaisissa, työmaakäyttöön tarkoitetuissa kaksoisvaippasäiliöissä. Poltto- ja voiteluaineet kuljetetaan alueelle huoltoautossa/perävaunussa. Työkoneiden toimintahäiriöitä ja muita onnettomuuksia pyritään estämään säännöllisellä huollolla ja tarkkailuilla.

Poikkeustilanteissa työkoneet pysäytetään vian määrittämistä ja korjaamista varten. Mikäli kyseessä on jonkin nestemäisen aineen vuoto, aloitetaan torjuntatoimet välittömästi. Lisävuoto estetään ja vuotanut aine imeytetään imeytysaineeseen tai -mattoon, jota alueelle on varattu onnettomuustilanteita varten riittävä määrä. Mahdollisesti pilaantunut maa-aines poistetaan ja toimitetaan likaantuneen imeytysaineen kanssa lähimmälle pilaantuneiden maiden vastaanottopaikalle käsiteltäväksi.

Koska alue on vartioimaton, alueella on ilkvallan ja väärinkäytön riski. Alueella liikkuminen voidaan kieltää kyltein ja tulotielle voidaan asentaa puomi, jolla estetään tahaton päätyminen alueelle. Jyrkät rintaukset aidataan tai suojataan esimerkiksi maavallein.

Kaikista onnettomuuksista ilmoitetaan toimintaa valvovalle viranomaiselle ja lisäksi tarpeen mukaan muille asianomaisille viranomaisille.

Ottamistoiminnan päätyttyä alue siistitään ja alueella vielä mahdollisesti olevat ottamiseen liittyvät rakenteet viedään pois asianmukaisesti. Luiska muotoillaan ympäröivän maaston muotoja mukaillen kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi. Metsittymisen annetaan tapahtua luontaisesti, tarvittaessa metsittymistä täydennetään istutuksin. Kovaksi tallautuneet alueet kuohkeutetaan metsittymisen varmistamiseksi. Maisemoinnissa voidaan hyödyntää alueelle tuotuja puhtaita ylijäämämaita.

Ottamistoiminnasta raportoidaan maa-aineslain 23 §:n mukaisesti ilmoittamalla vuosittaiset ottomäärät NOTTO-rekisteriin sähköisellä lomakkeella.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Asian vireilletulo

Hakemus on toimitettu ympäristönsuojeluviranomaiselle 12.5.2026.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemus liitteineen oli nähtävänä Ilomantsin kunnan verkkosivuilla 28.5.2026–6.7.2026.

Hakemuksen vireilläolokuulutus julkaistiin myös Pogostan Sanomissa 28.5.2026. Viranomainen on kuullut lähinaapurit.

Hakemuksesta ei jätetty muistutuksia tai mielipiteitä eikä naapureilla ollut hakemuksesta huomautettavaa.

Lausunto

Hakemuksesta pyydettiin lausunto Lupa- ja valvontavirastosta (LVV), mutta sitä ei saatu määräaikaan mennessä.

LUPAVIRANOMAISEN RATKAISU

Ilomantsin kunnan kuntaympäristölautakunta päättää myöntää Maansiirto Putto Oy:lle maa-aineslain 4 § mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen kiinteistölle 146-433-0025-0014 Lehmijoki 10 vuoden ajaksi 15 000 k-m³ kokonaisottomäärälle hakemuksen ja seuraavassa esitettyjen lupamääräysten mukaisesti. Hakijalle myönnetään lupa aloittaa toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Kunnan lupatunnus myönnettävälle luvalla on 2026-04.

LUPAMÄÄRÄYKSET LUPAAN 2026-04

1. Maa-ainesten kokonaisottomäärä on enintään **15 000 k-m³**. Ottamisalueen rajat on merkittävä maastoon näkyvästi.
2. Ottamisen aikana syntyvät jyrkät rintaukset on merkittävä näkyvästi maastoon esimerkiksi lippusiimalla, varoituskyltein tai muulla soveltuvalla tavalla.

3. Alin ottamistaso **+147,0 m** (N2000) on merkittävä alueelle selkeästi. Ylimmän todetun luonnollisen pohjavesipinnan yläpuolelle on jätettävä aina vähintään kahden metrin paksuinen suojakerros koskemattomaa maata.
4. Luvanhaltijan on kirjattava otetun maa-aineksen määrä ja laatu NOTTO-rekisteriin vuosittain tammikuun loppuun mennessä.
5. Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla. Lisäksi säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä.
6. Merkittäviä konekaluston huolto- ja korjaustöitä ei saa suorittaa alueella eikä sen välittömässä läheisyydessä. Alueella mahdollisesti säilytettävät polttoaineita sisältävät säiliöt ja koneiden tankkauspaikka on sijoitettava ottamisalueen ulkopuolelle. Tankkauspaikka on suojattava asianmukaisesti mahdollisista vuodoista aiheutuvan maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi.
7. Alueella mahdollisesti pesivien erittäin uhanalaisten (EN) törmäpääskyjen pesimisrauha on turvattava välttämällä toimintaa pesien läheisyydessä pesintäaikana (touko–elokuu).
8. Alueen jälkihoito on mahdollisuuksien mukaan tehtävä vaiheittain ottamistoiminnan edetessä ja saatettava loppuun viipymättä ottamistoiminnan päätyttyä siten, että **alue on maisemoitu** lopputilannekuvan mukaiseksi **lupa-ajan päättyessä**. Luontaista metsittymistä tulee tarvittaessa edistää keinollisesti. Maisemointivaiheessa voidaan sopiviin kohtiin rinteiden yläreunaan jättää paahdelajistolle sopivia lounaaseen–etelään suuntautuvia paisteisia rinteitä, jotka jätetään metsittämättä. Rintaukset on luiskattava aluetta ympäröivän maaston muotoja noudatellen. Alueelle on muodostettava mahdollisimman nopeasti uusi kasvualusta hyödyntäen alueelta kuorittuja pintamaita.
9. Ottamisalueelle ei saa läjittää / levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkihoitotoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa puhdasta verhoilumateriaalia. Muualta tuotua materiaalia ei saa kuitenkaan varastoida alueella.
10. Mikäli alueella suoritetaan kivien murskausta, tulee murskauksesta tehdä riittävän hyvissä ajoin YSL 118 § mukainen ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.
11. Kaivannaisjätteet on varastoitava ja käsiteltävä kaivannaisjätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmaa on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava MAL 16 b § mukaisesti.
12. Luvanhaltijan on ilmoitettava maa-ainesten ottamisen päättymisestä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, joka suorittaa alueella lopputarkastuksen ottamistoiminnan päätyttyä tai viimeistään lupa-ajan päätyttyä.

LUPAPÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Maa-aineslain 6 § mukaisesti lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 § mukaan maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista, ellei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Lisäksi ainesten ottaminen tulee järjestää niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään

säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Maa-ainesten ottaminen esitetyn hakemuksen ja ottamissuunnitelman mukaisesti sekä annettuja lupamääräyksiä noudattaen ei ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Tämän päätöksen täytäntöönpano ei tee mahdollista muutoksenhakua hyödyttömäksi, kun toiminta järjestetään lupamääräysten mukaisesti. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

LUPAMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

Lupamääräys 1

Kokonaisottomäärä ja ottamisalue ovat hakemuksen mukaiset. Ottamisalue on merkittävä näkyvästi maastoon, jotta toiminta pysyy luvitetulla alueella.

Lupamääräys 2

Ottamistoiminnan aikana on työturvallisuuden lisäksi varmistettava muiden alueella ja sen läheisyydessä mahdollisesti liikkuvien turvallisuus.

Lupamääräykset 3–6

Määräykset on asetettu pohjaveden määrän ja laadun suojelemiseksi sekä ottamistoiminnan etenemisen seurannan varmistamiseksi ja valvonnan toteuttamiseksi. Lisäksi haitallisten aineiden ympäristöön joutumisen estämiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Määräyksellä 6 osoitetaan MAL 23 a § ja MAA 9 § mukainen luvanhaltijaan kohdistuva ilmoitusvelvoite.

Lupamääräykset 7–9

Ottamistoiminnan aikana on vältettävä aiheuttamasta häiriötä uhanalaiselle lajistolle. Määräyksillä varmistetaan alueen palauttaminen ympäröivään maisemaan sopivaksi sekä turvallinen liikkuminen. Maannoskerroksen palauttaminen nopeuttaa kasvillisuuden muodostumista, mikä puolestaan edistää pohjaveden suojelua. Muualta tuotu maa-aines voi sisältää haitallisia aineita, jotka voivat varastoinnin aikana kulkeutua pohjaveteen. Mikäli alueelta kuoritut pintamaat eivät riitä kasvualustan muodostamiseen, voidaan tähän tarkoitukseen käyttää myös muualta tuotuja puhtaita aineksia. Vieraskasvilajien leviämisen estämiseen on kiinnitettävä huomiota. Jälkihoitotoimenpiteiden ajoittamisesta säädetään MAA 8 §:ssä.

Lupamääräys 10

YSL 118 § mukainen ilmoitus melua ja tärinää aiheuttavasta tilapäisestä toiminnasta tulee tehdä ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään 14 vuorokautta ennen kyseisen toiminnan aloittamista.

Lupamääräys 11

Kaivannaisjätehuoltosuunnitelman arviointi ja tarkistaminen on luvanhaltijalle MAL 16 b §:ssä säädetty velvoite. Mikäli kaivannaisjätteen määrä, laatu tai käsittely merkittävästi

muuttuvat suunnitelmassa ilmoitetusta, on suunnitelmaa ja myönnettyä maa-aineslupaa muutettava.

Lupamääräys 12

Tarkastusmenettelystä säädetään MAA 7 §:ssä.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslupahakemuksen käsittelee maa-aineslain 7 § mukaisesti kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

VOIMASSAOLO

Lupa on voimassa **10 vuotta** ja voimassaolo päättyy **26.8.2036**. Mikäli toiminta alueella jatkuu, on uusi lupa haettava ennen tämän luvan päättymistä.

OTTAMISTOIMINNAN ALOITTAMINEN

Aloittaminen ennen päätöksen lainvoimaisuutta

Hakijalle myönnetään lupa aloittaa ottamistoiminta ympäristönsuojelulain 199 § ja maa-aineslain 21.2 § mukaisesti ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta. Tämän lupapäätöksen täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, kun toiminta järjestetään lupamääräysten mukaisesti. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Toiminnan aloittaminen ennen tämän päätöksen lainvoimaiseksi tuloa edellyttää, että luvan saaja asettaa jäljempänä päätöksessä määrätyn vakuuden hyväksyttävästi.

Aloitustarkastus

Toiminnan saa aloittaa, kun alueella on pidetty aloitustarkastus. Luvan saaja vastaa aloitustarkastuksen pyytämisestä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta.

VAKUUS

Maa-aineslain 12 § mukaiseksi vakuudeksi vaaditaan **7936 €**. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään **26.8.2037** saakka.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki 555/1981, valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta 926/2005, valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä 190/2013, ympäristönsuojelulaki 527/2014, Ilomantsin kunnan maa-ainestaksa (kuntaympäristölautakunta 9.12.2025 § 51), Ilomantsin kunnan ympäristönsuojelumääräykset (kvalt 10.10.2005 § 55).

MAKSUT

Maa-aineslain 23 § nojalla sekä maa-ainestaksan 4–6 § mukaisesti lupahakemuksen käsittelystä veloitetaan:

• tarkastusmaksu	696,90 €
• kuulemiset	228 €
• hakemuksen kuuluttaminen kunnan verkkosivuilla	26 €

- vuoden 2026 valvontamaksu
- yhteensä

124 €

1074,90 €

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen voi hakea muutosta Itä-Suomen hallinto-oikeudesta. Muutoksenhakuohje on päätöksen liitteenä. Muutoksenhakuaika päättyy 2.10.2026.